ჯანელ კარლსონი

გენოციდის გრძელი და რთული პროცესი: გადარჩენისა და სამართლიანობის ეზიდური მიდგომის ახალი გააზრება

აბსტრაქტი:

არსებობს მცდარი შეხედულება, დანაშაული, რომელსაც გენოციდი ჰქვია, სრულდება მკვლელობების დასრულებასთან ერთად. თუმცა, რომის სტატუტის მე-6(გ) მუხლის თანახმად, გენოციდი მოიცავს "განზრახ შექმნილ ისეთ სიცოცხლის პირობებს, რომლებიც გამიზნულია განადგურებისთვის". ეს სტატია ამტკიცებს, რომ გენოციდის ეს ნელი, დამქანცველი ასპექტი უნდა განიმარტოს იმის გათვალისწინებით, თუ (ა) როგორ აღიქვამს ძალადობას თავად საზოგადოება და (ბ) როგორ რეაგირებენ ამ ძალადობაზე საერთაშორისო საზოგადოება, ერი-სახელმწიფო და დამხმარე ორგანიზაციები. მკვიდრი მოსახლეობის აქტივისტებისა და მეცნიერების მიერ მასობრივი ძალადობის საკითხზე შრომების გათვალისწინებით, ეს სტატია მათ ნაშრომებს ეზიდების მიდგომებთან ერთად იყენებს, რათა აჩვენოს, თუ როგორ გრძელდება გენოციდის ნელი, დამქანცველი პროცესი საერთაშორისო რეაგირების სამი ხარვეზის მეშვეობით: 1) ცხოვრების პირობების არასათანადოობა (2) Al-Hol ტიპის ბანაკებში მყოფთა მიტოვება და რადიკალიზაცია; და 3) როგორ ახორციელებენ ეზიდები ყოველდღიურობაში survivanc-ს (მყოფობის, გამძლეობის, არა გადარჩენის, არამედ წინააღმდეგობის აქტიურ განცდას); ინტერვიუების მეშვეობით ნაჩვენებია, თუ როგორ განაპირობებს ეზიდების "ცხოვრების პირობები" და Al-Hol რადიკალიზაცია გენოციდს და როგორ იცავენ ეზიდები “survivance”-ს სულიერი და სამართლებრივი წინააღმდეგობის გზით. ამგვარად, ეს სტატია ეზიდების საქმის ახალ ინტერპრეტაციას გვთავაზობს — ინტერპრეტაციას, რომელიც ამტკიცებს, რომ სამართლიანობა მოითხოვს არა მხოლოდ მკვლელების დასჯას, არამედ "გადარჩენის პირობების" აღდგენასაც.

საკვანძო სიტყვები: ეზიდი, იეზიდი, გენოციდი, გადარჩენა და სამართალი, ISIL, ერაყი, Al-Hol ბანაკი.

.....

Janelle Carlson

Hêdî-hêdîyê ya Jenosayîdê: têgihîştinên nû li ser rêbazên êzîdiyan ji bo mayîn û dadperweriyê

Kurte:

Têgihîştinek şaş heye ku dibêje gunehbarî û sûcê ku jêra jenosayîd tê gotin bi dawî tê demê ku kuştina yekser çêdibe. Lê, maddaya 6 (c) ya Statûya Romayê diyar dike ku jenosayîd her weha têda “bi qesd şertên jiyanê yên ku ji bo têkbirin û jinavbirna komkujî hatine hesabkirin” tê avakirin. Ev gotar diyar dike, ku ev aliyê hêdî-hêdî û jinavbirnê ya jenosayîdê divê bi çavdêrî were şirovekirin, bi taybetî li ser (a) awayê ku civakên ew bi xwe ev tundîyê çawa bi zimanê xwe xuya bikin û (b) dîsa mêkanîzma ku civaka navnetewî, dewlet û rêxistinên alîkariyê cawabê didin vê tund û tûjîyê. Di çarçove û ronaya karên çalakvan û akademîsiyên xwecî (native) li ser tund û tûjîya girseyîda, ev gotar hindek aliyên xebata wan bi çarçoveyên êzdiyanra têk dike, da nîşan

bike û bide dîyarkirin ka hêdî-hêdîyê ya jenosayîdê çawa di nav sê valahiyanda berdewam dibe: (1) nebûna şertên jiyanê yên guncav; (2) berdan û radîkalbûna wan kesên di kampên wek Al-Hol de; (3) çawaniya ku êzdî pêkol û berxwedana mayînê "survivance" dikin û pêk tînin. Bi riya dîtin û hevpeyvînan, ev gotar diyar dike ka şertên jiyana êzdiyan û şertên radîkalîzasyona kampê Al-Hol çawa şertên jenosayîdê zêdetir dikin, û ka êzdî çawa bi berxwedana rûhî û qanûnî "survivance" pêk tînin. Ji ber vê yekê, ev gotar şirovekirineke nû ya doza êzdiyan pêşkêş dike, şirovekirinek ku li ser vê yekê zextê dike ku dadperwerî tenê bi dadgehkirina gunehbaran nake, lê her weha lazime ku şertên "mayînê û jiyanê" werne dubarekirin.

Peyvên sereke:

Êzdî, jenosayd, mayîn û dadperwerî, DAIŞ (ISIL), Îraq, kampa Al-Hol.